ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/144/2025

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան 09 հունիսի 2025թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող), Արամայիս Փաշինյանի, Արմեն Մարուխյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) 2025 թվականի հունիսի 9-ին, քննության առնելով «ԻՆՔՆԻՇԽԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն) նախագահ՝ Դավիթ Սանասարյանի նկատմաբ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/144/2025 վարչական գործը՝

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

I. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 4-րդ կետերով սահմանված Հանձնաժողովի լիազորության շրջանակներում, «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Սահմանադրական օրենք) 28.1-ին հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ մասերով սահմանված պահանջների պահպանվածության ստուգման արդյունքում հայտնաբերել է, որ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին

տվյալներն (այսուհետ՝ կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստր) օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում չի լրացրել և ծանուցել Հանձնաժողովին:

1.2 Հանձնաժողովը, 2025 թվականի մայիսի 16-ի թիվ 01/2031/31-2025 գրությամբ, Կուսակցությանը ծանուցել է հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը Կուսակցության յուրաքանչյուր հայտարարատու պաշտոնատար անձի պաշտոնի ստանձնելու կամ դադարեցնելու համար հիմք հանդիսացող համապատասխան ակտի պատճենի հետ միասին Հանձնաժողով ներկայացնելու վերաբերյալ:

Նույն գրությամբ Կուսակցության նախագահ Դավիթ Սանասարյանը ծանուցվել է, որ վերոնշյալ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում ծանուցումը ստանալուց հետո՝ 5-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 12:00-ին հրավիրվում է Հանձնաժողով՝ իր մասնակցությամբ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտման հատկանիշներով արձանագրություն կազմելու համար, իսկ 10-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 10:00-ին՝ առերևույթ իրավախախտման հիմքով կազմված արձանագրության և վերաբերելի նյութերի հիման վրա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը մասնակցելու համար: Նշված ծանուցումը Դավիթ Սանասարյանի կողմից ստացվել է 2025 թվականի մայիսի 21-ին (հիմք՝ AL0127932765AM փոստային հետադարձ առաքանին), սակայն պահանջված տեղեկատվությունը սահմանված ժամկետում Հանձնաժողով չի ներկայացվել:

1.3 2025 թվականի մայիսի 29-ին պատշաճ ծանուցված Կուսակցության նախագահ Դավիթ Սանասարյանի բացակայությամբ կազմվել է թիվ 95/25 ՎԻՎ արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշներով:

1.4 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Դավիթ Սանասարյանի բացակայությամբ 2025 թվականի հունիսի 9-ին՝ ժամը 10:00-ին տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

Սույն վարույթի շրջանակներում վարույթի մասնակցի կողմից դիրքորոշում և պարզաբանումներ չեն ներկայացվել:

III. Գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/144/2025 վարչական վարույթում առկա նյութերը, կատարել հանգամանքների քննություն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության էլեկտրոնային շտեմարանի տվյալների համաձայն՝ Դավիթ Սանասարյանը 2021 թվականի մայիսի 20-ից հանդիսանում է Կուսակցության գործադիր մարմնի ղեկավարը՝ նախագահը, ինչով պայմանավորված հանդիսանում է նաև Սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողով կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստր ներկայացնելու պարտականություն կրող պաշտոնատար անձ:

3.2 Կուսակցության նախագահ Դավիթ Սանասարյանը Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրն օրենքով սահմանված կարգով եռօրյա ժամկետում չի ներկայացրել Հանձնաժողով:

3.3 Մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության օրը Կուսակցության կողմից Հանձնաժողով չի ներկայացվել Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները.

4.1 Սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամները, իսկ այլ ղեկավար մարմինների դեպքում այդ մարմնի անդամները (այսուհետ նաև՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձինք) պարտավոր են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագիր, որի ձևանմուշը և հրապարակման ենթակա տեղեկությունների ցանկը սահմանում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4.2 Սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձինք ներկայացնում են պաշտոնը ստանձնելու, դադարեցնելու, ինչպես նաև տարեկան հայտարարագրեր:

4.3 Սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին եռօրյա ժամկետում ծանուցում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին՝ տրամադրելով համապատասխան ակտի պատճենը:

4.4 Օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը վարում է հայտարարատու պաշտոնատար անձանց, այդ թվում՝ «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց և հայտարարագրերի, ինչպես նաև հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների նվերների հաշվառման ռեեստրները.

Նույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթն է հայտարարագրման գործընթացը կանոնակարգելը, հայտարարագրերն ստուգելն ու վերլուծելը:

4.5 Օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.6 Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները և մյուս այն

կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնեական պարտականությունների մեջ: Սույն օրենսգրքի իմաստով՝ կուսակցության պաշտոնատար անձ է համարվում կուսակցության կանոնադրության կամ այլ փաստաթղթերի հիմքով՝ սույն օրենսգրքով պատասխանատվություն առաջացնող գործողությունների (անգործության) համար պատասխանատու կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամը կամ կուսակցության՝ կազմակերպական-տնօրինչական, վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող պատասխանատու անդամը կամ աշխատողը:

4.7 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-ին հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Վարչական վարույթի ընթացքում ծանուցումներն ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում ուղարկվում են էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով:

Նույն հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ Ծանուցումները փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ապացույցը, իսկ պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ նաև հասցեատիրոջ կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույցը:

4.8 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.9 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.10 Օրենսգրքի 244.22-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական

տույժեր է նշանակում պետական մարմինը կամ պաշտոնատար անձը, որին համապատասխան տեղեկությունը (տվյալը) պետք է տրամադրվի:

4.11 Օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.12 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին: Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է նաև բանավոր դիտողություն հայտարարելու դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված դրույթը նպատակ է հետապնդում ապահովել կուսակցության ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձի հաշվետվողականությունը, կոռուպցիոն ռիսկերից և շահերի բախումից զերծ գործունեությունը:

Խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյո՞ք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Անդրադառնալով օրենսդրի կողմից նախանշված՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձի հաշվետվողականության ապահովման, ինչպես նաև կոռուպցիոն ռիսկերից և շահերի բախումից զերծ գործունեության ապահովման նպատակին, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ սույն դեպքում հաստատված փաստ է այն, որ ինչպես օրենսդրությամբ սահմանված

ժամկետներում, այնպես էլ մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության ավարտը Կուսակցության կողմից վարույթի մասնակցի կողմից Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը օրենքով սահմանված կարգով եռօրյա ժամկետում Հանձնաժողովին չի ներկայացվել, ինչի արդյունքում չի ապահովվել նաև Կուսակցության ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձի հաշվետվողականության օրենսդրի նպատակը:

Միաժամանակ, նշվածով պայմանավորված, չի ապահովվել նաև օրենսդրի կողմից նախանշված՝ Կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամների կողմից կոռուպցիոն ռիսկերից և շահերի բախումից զերծ գործունեության վերահսկողության նպատակը, քանի որ, ըստ էության, Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրի բացակայության պայմաններում չի ապահովվում Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների կողմից պաշտոնը ստանձնելու, դադարեցնելու, ինչպես նաև տարեկան հայտարարագրերը ներկայացնելու նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը:

Ամփոփելով ամբողջ վերոնշյալը, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ «ԻՆՔՆԻՇԽԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» կուսակցության նախագահ Դավիթ Սանասարյանի կողմից թույլ է տրվել Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածի խախտում, այն է՝ Պետական մարմնին (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը՝ Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը, սահմանված ժամկետում չի տրամադրվել Հանձնաժողովին:

Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները և մյուս այն կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնեական պարտականությունների մեջ:

Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության էլեկտրոնային շտեմարանի տվյալների համաձայն՝ Դավիթ

Սանասարյանը 2021 թվականի մայիսի 20-ից հանդիսանում է Կուսակցության գործադիր մարմնի ղեկավարը՝ նախագահը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ Դավիթ Սանասարյանը՝ որպես Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածով նախատեսված կուսակցության պաշտոնատար անձ, ենթակա է պատասխանատվության Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով սահմանված արարքի համար:

Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով սահմանված արարքի համար նախատեսված է վարչական պատասխանատվության՝ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հիմք ընդունելով ամբողջ վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածով, Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Կուսակցության նախագահ Դավիթ Սանասարյանի նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի՝ ***100, 000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամի չափով:***

2. Տուգանքը պետք է վճարվի գանձապետական ***900005001335*** «Իրավախախտումների համար կիրառվող վարչական տուգանքներ և պատժամիջոցներ» ***հաշվեհամարին***՝ վճարման անդորրագրի **«նպատակ» դաշտում պարտադիր նշելով սույն որոշման համարը**:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Դավիթ Սանասարյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝ ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՏՅԱՆ